

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حسابرسی « پارک های ملی » National Parks

معاونت فنی و حسابرسی امور عمومی و اجتماعی
هیات حسابرسی زیست محیطی و انرژی های نو
گردآوری و تدوین : سید عباس میر نجفی و محمد باقر قلندری

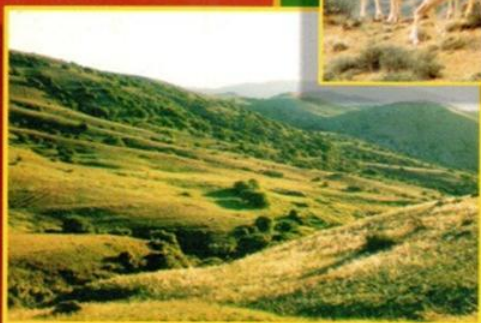
آبان ماه ۱۳۹۲

سازمان حفاظت محیط زیست

پارکهای ملی و مناطق حفاظت شده (ارزشها و کارکردها)

تألیف: هنریک مجنونیان

معرفی یک کتاب

تعریف پارک ملی از منظر صاحب نظران بین المللی

نخستین پارک ملی به نام یلو استون در
سال ۱۸۷۲ در آمریکا احداث گردید

مفهوم پارک ملی در بدو احداث - پارک ملی یلو استون - ۱۸۷۲

پارک ملی یلو استون به این دلیل احداث می شود که برای استفاده معنوی و بهره‌وری
تفرجگاهی عامه مردم اختصاص یابد و جنبه بارز آن زیبایی چشمگیر چشم اندازهای آن
می باشد.

تعریف پارک ملی از منظر صاحب نظران بین المللی

کنوانسیون لندن - ۱۹۳۳

پارک ملی به مناطق زیر اطلاق می شود.

الف - مناطقی که در کنترل عموم مردم قرار داشته و مرزهای آن غیر قابل تغییر بوده و واگذاری برخی از بخشهای واجد شرایط آن فقط از طریق مراجع ذیصلاح حقوقی امکان پذیر است.

ب - پارکهای ملی مناطقی هستند که برای اشاعه حفظ و حمایت از حیات وحش و پوشش گیاهی طبیعی احداث می شوند و از جنبه های زیبائی شناسی، زمین شناسی، تاریخی، باستان شناسی و دیرینه شناسی یا سایر ارزشهای علمی و معنوی حائز اهمیت بوده و برای بهره وری مردم تحت حفاظت قرار می گیرند.

تعریف پارک ملی از منظر صاحبانظران بین المللی

کنفرانس پان امریکن ۱۹۴۰

پارک ملی مفهوم زیر را در بردارد:

پارکهای ملی مناطقی هستند که برای حفظ و حمایت از مناظر با شکوه و فون و فلور

برجسته که در سطح ملی حائز اهمیت هستند احداث شده و تحت کنترل و بهره‌مندی

معنوی عموم مردم قرار می‌گیرند.

تعریف پارک ملی از منظر صاحب‌نظران بین‌المللی

کنفرانس دهلی نو (۱۹۶۹)

دهمین گردهمایی عمومی اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت و منابع طبیعی پارک ملی منطقه نسبتاً وسیعی است که از یک یا چندین اکوسیستم بکر و دست‌نخورده تشکیل شده (اکوسیستم‌هایی که بوسیله انسان اشغال یا بهره‌برداری نشده باشند) و گونه‌های گیاهی و جانوری، مناطق ژئومورفولوژیک و زیستگاه‌های آن دارای ارزشهای خاص علمی، آموزشی و تفریحی بوده و یا دارای چشم‌اندازهای طبیعی با زیبایی چشمگیر می‌باشند.

ویژگیهای پارک ملی از منظر صاحبانظران بین المللی

کنوانسیون افریقا - ۱۹۶۸

پارکهای ملی از ویژگیهای زیر برخوردارند:

۱- پارکهای ملی در برگیرنده بهترین الگوهای معرف اکوسیستمهای هر قلمرو بوده (بویژه آندسته که از هر نظر منحصر بفرد می باشند) و برای حفظ و حمایت از این نمونههای برجسته تحت حفاظت قرار می گیرند.

۲- پارکهای ملی حفاظت از همه گونه ها و علی الخصوص گونه های بارز مشخص شده را تضمین می کنند. حفظ و حمایت از اکوسیستم ها و گونه های در معرض خطر انقراض و بخشهای زنده محیط زیست در پارکهای ملی مورد توجه قرار دارد.

ویژگیهای پارک ملی از منظر صاحبانظران بین المللی

در کنفرانس سازمان ملل متحد درباره محیط زیست و انسان (استکهلم، ۱۹۷۲) آمده است که پارک های ملی موارد زیر را در بر می گیرند:

- عرصه های پهناوری که برای حمایت از حیات وحش و زیستگاه های آنها کنار گذارده می شوند.
- مناطقی که دارای اشکال حیاتی نادر می باشند نظیر فرم های نادری از زندگی گیاهی و جانوری.
- مناطقی با زیبایی طبیعی فوق العاده یا ارزش های منحصر به فرد.
- مناطقی که دارای ارزش های تاریخی و باستانی هستند.
- مناطقی که در برگیرنده اکوسیستم های با اهمیت خاص برای بررسی های علمی و تحقیقاتی می باشند.
- مناطقی که نیازهای زیست کره را برآورده می سازند.

معیارهای تعیین پارک ملی

انتخاب یک منطقه به عنوان پارک ملی تابع معیارها و موازین دشواری است و به همین دلیل هر منطقه ای را نمی توان به سادگی در این جایگاه قرار داد. تنها مناطقی را که معرف نمونه های بارز و برجسته ای از بیوم های طبیعی هر سرزمینی بوده و در سطح ملی دارای ارزش استثنایی باشند و بتوانند شرایط لازم برای استفاده های مختلف آموزشی، پژوهشی و تفرجی را فراهم نمایند و در ضمن از وسعت کافی، یکپارچگی و دست نخوردگی نیز برخوردار باشند می توان به عنوان پارک ملی انتخاب نمود.

مفهوم یک واژه :

بیوم

- بزرگترین اکوسیستم های جهان را بیوم می نامند .
- فقط ۷ نوع بیوم بر روی کره زمین وجود دارد. البته بیوم های ویژه هم داریم.

۱-بیوم قطبی POLAR

۲-بیوم توندرا TUNDRA

۳- بیوم جنگل های سوزنی برگ TAIGA

۴-بیوم جنگل های برگریز DECIDUOUS

۵- بیوم علفزار GRASS LAND

۶- بیوم بیابانی (کویری) DESERT

۷-بیوم جنگل های استوایی یا بارانی RAIN FOREST

- ایران از نادر کشورهایی است که هر ۷ نوع بیوم را داراست .

تاریخچه پارک ملی در جهان

- نخستین پارک ملی به نام یلو استون در سال ۱۸۷۲ در آمریکا احداث گردید و از آن زمان توسعه پارک های ملی و مناطق حفاظت شده در آمریکا ادامه یافت.
- در سال ۱۹۱۶ قوانین پارک های ملی در آمریکا به تصویب رسید.
- در سال ۱۹۱۷ سازمان خدمات پارک ها تشکیل گردید و اهداف و قوانین پارک های ملی به سرعت به سیاست های مدیریت پارک ها در سطح جهان تبدیل شد.
- در سال ۱۹۱۴ با احداث نخستین پارک ملی سوئیس، حفظ دست نخوردگی پارک های ملی برای اهداف علمی مورد توجه قرار گرفت و به هدف های قبلی پارک های ملی اضافه گردید.
- با تشکیل کنوانسیون حفظ گیاهان و جانوران در لندن در سال ۱۹۳۳ و کنوانسیون حفظ طبیعت و حیات وحش نیمکره شمالی در واشنگتن در سال ۱۹۴۰، اهمیت حفاظت از حیات وحش به ویژه در پارک های ملی مورد تأکید قرار گرفت.
- در سال ۱۹۴۸ با تشکیل اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت و منابع طبیعی احداث پارک های ملی در کشورهای عضو اتحادیه بیش از پیش مورد ترغیب و حمایت قرار گرفت.

تعریف پارک ملی در ایران:

طبق ماده (۲) آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۳:

«پارک ملی به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل، مرتع، بیشه‌های طبیعی، اراضی جنگلی، دشت و آب و کوهستان اطلاق می‌شود که نمایانگر نمونه‌های برجسته‌ای از مظاهر طبیعی ایران باشد و به منظور حفظ همیشگی وضع زندگی و طبیعی آن و همچنین ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی و رشد رستنی‌ها در شرایط کاملاً طبیعی تحت حفاظت قرار می‌گیرد.»

مناطق چهارگانه حفاظت محیط زیست ایران

بر اساس آیین نامه اجرایی موضوع تبصره بند (۳) ذیل ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مناطق چهارگانه عبارتند از:

۱. پارک های ملی (۲۶ مورد)

۲. آثار طبیعی ملی (۳۰ مورد)

۳. پناهگاه های حیات وحش (۳۷ مورد)

۴. مناطق حفاظت شده (۱۱۳ مورد)

جهت کسب اطلاعات بیشتر درخصوص مناطق چهارگانه فوق و تفاوت های آنها با یکدیگر به کتاب معرفی شده رجوع شود

-
- پارک های ملی یکی از مناطق چهارگانه حفاظت محیط زیست ایران.
 - تاکنون در مجموع ۲۰۶ منطقه شناسایی شده است.
 - ۷٪ از سطح خاک کشور در قالب سیستم های چهارگانه فوق بوده و تحت حفاظت است.
 - سازمان تلاش می کند که این میزان تا رسیدن به سطح استانداردهای بین المللی و تعاریفی که IUCN (اتحادیه بین المللی حفاظت از محیط زیست) از حفاظت عنوان کرده است ارتقا یابد.

نقشه پراکنش مناطق چهارگانه ، شکار ممنوع

Legend	راهنما
Central Province	مرکز استان

County Boundary
City Boundary
Road

Nature Reserve	★	آرامگاه ملی
National Park	■	پارک ملی
Wildlife refuge	■	محمیة حیات وحش

Wildlife Sanctuary		Yellow
River Protected Area		Cyan
No Shooting Area		Brown

سیستم تصویر نقشه : تصویر نقشه

Department of Environment
and Heritage, Inc.

۱۰۰

[illegible]

1

16

Aouchkane 67952 ha	O3)	-89	(Shahbay-e Roshan, 1714 ha) F1)	Gouzi gulf&Hour e bahru 29572 ha	O16)
Darmian 54039 ha	H1B)	-100	(Zafar zard 26163 ha	Khour e khourah 89672 ha	N12)

لیست پارک‌های ملی ایران:

ردیف	نام پارک ملی	مساحت به هکتار	محل جغرافیایی
۱	ارومیه	۵۴۰۸۸۶	آذربایجان غربی و شرقی
۲	کنتال	۷۰۰۰	آذربایجان شرقی
۳	کلاه قاضی	۴۷۲۸۰	اصفهان
۴	قمیشلو	۲۹۸۸۶	اصفهان
۵	نای بند	۴۶۶۸۷	بوشهر
۶	دیر - نخیلو	۲۰۴۳۴	بوشهر
۷	خجیر	۹۹۷۱	تهران
۸	سرخه حصار	۹۱۹۴	تهران
۹	لار	۲۷۷۸۸	تهران
۱۰	تنگ صیاد	۴۳۷۲	چهارمحال و بختیاری
۱۱	تندوره	۳۵۵۴۰	خراسان رضوی
۱۲	سالوک	۸۲۳۱	خراسان شمالی

ردیف	نام پارک ملی	مساحت به هکتار	محل جغرافیایی
۱۳	ساریگل	۷۰۳۷	خراسان شمالی
۱۴	دز	۴۱۱۸	خوزستان
۱۵	کرخه	۷۴۷۶	خوزستان
۱۶	توران	۱۰۱۰۷۳	سمنان
۱۷	کویر	۴۴۲۲۱۲	سمنان
۱۸	بختگان	۱۷۵۳۴۶	فارس
۱۹	بمو	۴۸۶۱۲	فارس
۲۰	قطرویه	۳۲۵۷۶	فارس
۲۱	خبر (Khabr)	۱۴۹۹۸۲	کرمان
۲۲	گلستان	۸۷۴۰۲	گلستان
۲۳	بوجاق	۳۱۷۶	گیلان
۲۴	پابند	۲۴۴۴۵	مازندران
۲۵	کیاسر	۹۰۲۷	مازندران
۲۶	سیاهکوه	۸۰۷۸۶	یزد
	جمع کل مساحت	۱۹۶۰۵۳۷	—

چارچوب گزارشگری و مروری قوانین و مقررات موضوعه

اهمیت:

موارد زیر از عادی ترین فوایدی است که مناطق تحت حفاظت به ویژه پارک های ملی در صورت مدیریت مطلوب به جامعه عرضه می کنند:

- نگهداری فرآیندهای اکولوژیک اساسی و سیستم های حیات بخش
- حفظ حوزه آبخیزها
- حفاظت از تنوع ژنتیکی
- نگهداری از زیستگاه های حیات وحش
- نگهداری رویشگاه های گیاهی به ویژه گونه های گیاهی و جانوری بومی کمیاب در خطر تهدید یا انقراض
- حفظ تنوع زیستی محیط های آبی و خشکی
- حفظ میراث های طبیعی
- تأمین شرایط لازم برای بهره برداری پایدار جوامع
- فواید آموزشی و پژوهشی
- توریسم و تفرج

اهداف رسیدگی :

۱. بررسی تعیین و تصویب حدود دقیق پارک های ملی .

۲. بررسی و حصول اطمینان از عدم تعرض و تصرف، تصاحب و یا مزاحمت نسبت به املاک مربوط به پارک های ملی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی.

۳. بررسی و حصول اطمینان از عدم تخریب و نابودی محیط زیست، حفاظت مستمر از وضع زندگی گونه های گیاهی و جانوری و همچنین ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی و رشد رستنی ها در شرایط کاملاً طبیعی.

اهداف رسیدگی :

۴. بررسی و شناخت عوامل تهدید کننده پارک های ملی از جنبه های مختلف .

۵. حصول اطمینان از انجام اقدامات سازمان حفاظت محیط زیست در خصوص

احیا و بازسازی پارک های ملی آسیب دیده ناشی از عوامل مخرب .

۶. بررسی قوانین و مقررات موجود و حصول اطمینان از کفایت، کامل و جامع بودن

این قوانین و مقررات .

دامنه حسابرسی :

بررسی و حسابرسی پارک ملی از زمان تاسیس پارک
تا پایان سال در قالب چارچوب گزارشگری و با توجه به
اهداف تعیین شده .

جدول زیر به منظور مشخص نمودن اعتبارات مصرف شده در این بخش تکمیل گردد.

شماره طبقه‌بندی	عنوان دستگاه	عنوان اعتبار	اعتبار	تخصیص	کنترل تخصیص	حوالات	هزینه	پیش پرداخت	علی الحساب	مانده مصرف نشده
۱۴۰۰۰	سازمان حفاظت محیط زیست									

منظور از اعتبار : کلیه وجوهی بوده که از محل اعتبارات هزینه ای، تملک، اختصاصی، ردیف ها، اعتبارات ابلاغی و . . . در سال به طور مستقیم و یا غیر مستقیم به مصرف رسیده می باشد .

ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست

ماده ۳: شورای عالی حفاظت محیط زیست علاوه بر وظایف و اختیاراتی که در قانون شکار و صید برای شورای عالی شکاربانی و نظارت بر صید مقرر بوده دارای وظایف و اختیارات زیر است:

الف- تعیین مناطقی تحت عنوان پارک ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش، منطقه حفاظت شده و تصویب حدود دقیق این مناطق با رعایت نکات زیر:

۱. مفاد ماده ۲۷ قانون شکار و صید مصوب خرداد ماده ۱۳۴۶، همچنین قوانین و مقررات مربوط به سازمان جنگل ها و مراتع.

ماده ۲۷ قانون شکار و صید: «در مواردی که سازمان شکاربانی بخواهد جنگل های قابل بهره برداری را به عنوان مناطق حفاظت شده و یا پارک وحش اعلام کند باید قبلاً موافقت سازمان جنگلبانی را جلب نماید.»

۲. کسب موافقت وزیر جهاد کشاورزی در مورد مناطقی که با اجازه و یا توسط سازمان جنگل ها و مراتع کشور در آنها طرح جنگل داری یا مرتع داری به موقع اجرا گذارده شده یا می شود.

۳. کسب موافقت وزیر صنایع و معادن در مورد مناطقی که طرح های اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی طبق قانون مربوط اجرا می گردد.

صدور هر گونه پروانه اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی برای مناطقی که تحت عنوان پارک ملی - آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده تعیین گردیده اند موکول به موافقت شورای عالی محیط زیست می باشد.

ماده (۶) آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست

هرگونه پیشنهاد برای تعیین مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست به پیشنهاد سازمان و با رعایت شرایط ذیل صورت می گیرد:

الف- مشخص نمودن حدود دقیق منطقه مورد نظر و ارائه نقشه آن در مقیاس مناسب.

ب- توجیه پیشنهاد و تطبیق وضع طبیعی منطقه پیشنهادی با تعاریف مربوط به هر منطقه.

پاسخ به سوالات ذیل در خصوص قوانین مذکور:

آیا حدود دقیق پارک های ملی موضوع مواد مذکور، توسط سازمان تعیین و پیشنهاد شده و به تصویب شورای عالی محیط زیست رسیده است؟

لازمه بررسی این بند از چارچوب گزارشگری : اخذ مصوبه شورای یاد شده در خصوص پارک مورد نظر و اطمینان از رعایت حدود مندرج در مصوبه می باشد .

موارد مغایر با توجه به دلایل آن (عدم رعایت سازو کار ذیربط ، تغییر مصوبه ، اصلاح و ...) بطور کامل ذکر گردد .

ماده (۱۶) و (۱۷) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست

ماده ۱۶:

کلیه عرصه و اعیان املاک متعلق به دولت واقع در محدوده مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳، همچنین کلیه تالاب های متعلق به دولت در اختیار سازمان قرار خواهد داشت و سازمان در بهره برداری از تالاب ها و املاک مذکور قائم مقام قانونی موسسات یا سازمان های مربوط می باشد ولی حق واگذاری عین آنها را ندارد.

ماده ۱۷:

در صورتی که عرصه و اعیان املاک واقع در محدوده مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ این قانون مورد نیاز باشد، سازمان می تواند طبق مقررات قانون خرید اراضی و ابنیه و تأسیسات برای حفظ آثار تاریخی و باستانی مصوب آذر ماه ۱۳۴۷، خریداری و تصرف نماید.

پاسخ به سوالات ذیل در خصوص قوانین مذکور:

۱- آیا کلیه عرصه و اعیان املاک متعلق به دولت واقع در محدوده پارک های ملی و همچنین کلیه تالاب های متعلق به دولت، موضوع ماده فوق، در اختیار سازمان قرار گرفته است؟

۲- در صورتی که عرصه و اعیان املاک متعلق به دولت در اختیار سازمان قرار نگرفته است جدول ذیل تکمیل گردد:

نام پارک ملی	عرصه و اعیان املاک متعلق به دولت که در اختیار سازمان قرار نگرفته است (متر)		دستگاه اجرایی در اختیار دارنده عرصه و اعیان املاک موضوعه	دلایل عدم رعایت	اقدامات صورت گرفته توسط سازمان حفاظت محیط زیست	نتایج حاصله
	عرصه	اعیان				

۳- با توجه به قسمت اخیر ماده ۱۶ در صورت واگذاری هر یک از موارد مذکور (تالاب ها و املاک) توسط سازمان حفاظت محیط زیست ، موارد در جدول ذیل تصریح گردد :

نام پارک ملی	عرصه و اعیان املاک متعلق به دولت که واگذار گردیده است (متر)		شخصی که املاک مذکور به وی واگذار شده	دلایل عدم رعایت	اقدامات صورت گرفته توسط سازمان حفاظت محیط زیست	نتایج حاصله
	عرصه	اعیان				

۴- موارد خریداری و تصرف املاک توسط سازمان واقع در محدوده پارک های ملی که مورد نیاز بوده، موضوع ماده (۱۷) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست، اعلام گردد. (ارائه اطلاعات لازم در خصوص خریداری و تصرف این املاک)

ماده (۷) آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست

ماده ۷ :

تیراندازی و شکار در پارک های ملی **ممنوع** است. در موارد استثنایی که مقتضیات حفظ نسل جانوران وحشی ایجاب نماید سازمان می تواند توسط مأمورین خود بر حسب مورد اقدامات لازم معمول دارد.

تبصره: شکار قوچ و میش در جزیره کبودان (قویون داغی) واقع در پارک ملی دریاچه ارومیه از ممنوعیت مقرر در این ماده **مستثنی** است.

ماده (۸) آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست

ماده ۸:

تعریف احشام و قطع اشجار و بوته کنی و تجاوز و تخریب محیط زیست و به طور کلی هر عملی که موجب از بین رفتن رستنی ها و تغییر اکوسیستم باشد در پارک های ملی و آثار طبیعی ملی **ممنوع است**. در موارد ضروری به منظور حفظ حیات جنگل و بهسازی پارک های ملی و آثار طبیعی ملی یا مطالعات علمی و زمین شناسی مجاز بر حسب مورد با رعایت مقررات قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع توسط سازمان جنگل ها و مراتع کشور یا سازمان حفاظت محیط زیست و یا موسسات و یا شخص ذیربط اقدام خواهد شد.

تبصره ۵:

احشام وارد شده در پارک های ملی و آثار طبیعی ملی توسط مأمورین سازمان از این مناطق اخراج و متخلف یا متخلفان مربوط طبق مقررات تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

پاسخ به سوالات ذیل در خصوص قوانین مذکور:

۱- سازوکارهای سازمان برای پیشگیری از هرگونه تیراندازی و شکار، تعلیف احشام، قطع اشجار (بجز موارد مستثنی) ، تجاوز و تخریب و... در پارک های ملی و حفاظت از آنها، موضوع مواد فوق، شرح داده شود.

۲- درخصوص کفایت (جامعیت ، کامل بودن و بازدارندگی) سازو کارهای موجود اظهار نظر شود

**ماده (۱۰) آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست
و مواد (۱)، (۲) و (۴) دستورالعمل ورود به مناطق مذکور در بند «الف»
ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست**

ماده ۱۰:

ورود به مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست و عبور از آنها به استثنای جاده های عمومی تابع دستورالعمل سازمان خواهد بود.

دستورالعمل ورود به مناطق ... :

ماده ۱: ورود و عبور و توقف در پارک های ملی و آثار طبیعی ملی مستلزم تحصیل پروانه یا اجازه از سازمان حفاظت محیط زیست می باشد.

ماده ۲: شرایط ورود، عبور و توقف در پارک های ملی و آثار طبیعی ملی و فصول و ساعات مجاز آن و همچنین نحوه تحصیل پروانه یا اجازه مربوط به بهای آن بر حسب مورد برای هر یک از پارک های ملی و آثار طبیعی ملی، با توجه به مقتضیات مکانی و طبیعی آن تعیین و به متقاضیان ارائه و حسب مورد به اطلاع عموم خواهد رسید.

ماده ۴: مأمورین سازمان از ورود اشخاص فاقد اجازه یا پروانه در پارک های ملی و آثار طبیعی ملی جلوگیری و در صورت ورود، از پارک اخراج خواهند شد.

پاسخ به سوالات ذیل در خصوص قوانین مذکور:

۱- سازوکارهای موجود سازمان برای ورود، عبور و توقف در پارک های ملی، موضوع مواد فوق، شرح داده شود.

۲- درخصوص کفایت (جامعیت ، کامل بودن و بازدارندگی) سازو کارهای موجود اظهار نظر شود

ماده (۹) آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست

تجدید یا تمدید پروانه های اکتشاف و بهره برداری صادره برای معادن واقع در پارک های ملی و آثار طبیعی ملی ممنوع می باشد.

پاسخ به سوالات ذیل در خصوص قانون مذکور:

۱- تکمیل جدول ذیل و ارائه توضیحات تفصیلی لازم در ادامه جدول در خصوص صدور، تجدید یا تمدید پروانه های اکتشاف و بهره برداری برای معادن واقع در پارک های ملی:

معادن موجود در پارک ملی	نوع		وضعیت فعالیت		مجاز (با ذکر تاریخ)				اقدامات صورت گرفته توسط سازمان حفاظت محیط زیست در موارد عدم رعایت ماده مذکور	نتایج حاصله
	اکتشاف	بهره برداری	فعال	غیر فعال	بدون مجوز	مجاز صادره	تمدید مجوز	تجدید مجوز		

۲- در مواردی که پروانه اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی در پارک ملی صادر گردیده است، آیا موافقت شورای عالی حفاظت محیط زیست اخذ گردیده است؟
(جزء ۳ بند الف ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست)

ماده (۶۹۰) قانون مجازات اسلامی

هر کس به وسیله صحنه سازی از طریق پی کنی، دیوارکشی، تغییر حد فاصل، امحای مرز، نهرکشی، حفر چاه، غرس اشجار و زراعت و امثال آن به تهیه آثار تصرف در اراضی مزروعی اعم از کشت شده یا در آیش زراعی، جنگل ها و مراتع ملی شده، کوهستان، باغ ها، قلمستان ها، منابع آب، چشمه سارها، انهار طبیعی و پارک های ملی، تأسیسات کشاورزی و دامپروری و کشت و صنعت و اراضی موات و بایر و سایر اراضی و املاک متعلق به دولت یا شرکت های وابسته به دولت یا شهرداری ها یا اوقاف و همچنین اراضی و املاک و موقوفات و محبوسات و اثاث باقیه که برای مصارف عام المنفعه اختصاص یافته یا اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور تصرف یا ذیحق معرفی کردن خود یا دیگری، مبادرت نماید یا بدون اجازه سازمان حفاظت محیط زیست یا مراجع ذیصلاح دیگر مبادرت به عملیاتی نماید که موجب تخریب محیط زیست و منابع طبیعی گردد، یا اقدام به هر گونه تجاوز و تصرف عدوانی یا ایجاد مزاحمت یا ممانعت از حق در موارد مذکور نماید به مجازات یک ماه تا یک سال حبس محکوم می شود.

پاسخ به سوال زیر در خصوص قانون مذکور:

تکمیل جدول ذیل و ارائه توضیحات تفصیلی لازم در ادامه جدول در خصوص اقدام به هرگونه تجاوز، تصرف عدوانی یا ایجاد مزاحمت یا ممانعت از حق در محدوده پارک های ملی از طریق پی کنی، دیوارکشی، تغییر حدفاصل، امحای مرز، زراعت، غرس اشجار و... و همچنین عملیاتی که موجب تخریب محیط زیست و منابع طبیعی این گونه پارک ها گردد. توسط دستگاه های اجرایی، اشخاص حقیقی و حقوقی:

ردیف	نام پارک	هرگونه تجاوز ، تصرف عدوانی یا ایجاد مزاحمت یا ممانعت از حق در محدوده پارک و یا مبادرت به عملیاتی که موجب تخریب محیط زیست گردد. (با ذکر مساحت)	متهمان (دستگاه اجرایی، اشخاص حقیقی یا حقوقی)	اقدامات صورت گرفته توسط سازمان حفاظت محیط زیست	آیا رسیدگی به جرائم وفق تبصره ۱ ماده مذکور خارج از نوبت صورت گرفته و متجاوز عملیات خود را تا صدور حکم متوقف نموده است	نتایج حاصله
۱						
۲						

مباحث مطرح در سایر بندهای چارچوب گزارشگری :

۱- در صورت انتقال بخش یا بخش هایی از پارک به مناطق رده پایین تر (آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش - منطقه حفاظت شده)، مصوبه شورای عالی محیط زیست در خصوص موضوع و دلایل این اقدام شرح داده شود.

۲- در صورت واگذاری بخش یا بخش هایی از پارک ملی به دستگاه های اجرایی، اشخاص حقیقی و حقوقی ، مجوز صادره ارائه گردد و مشخصات بخش واگذار شده بر اساس مجوز ، با مشخصات بخش تملک شده در جدول ذیل تکمیل شود:

ردیف	شرح املاک واگذار شده (شامل محدوده، متراژ و...)	دستگاه اجرایی، اشخاص حقیقی یا حقوقی گیرنده	مرجع صدور مجوز	در صورت نداشتن مجوز ، اقدامات صورت گرفته توسط سازمان حفاظت محیط زیست	در صورت مطابقت نداشتن بخش واگذار شده با بخش تملك شده، اقدامات سازمان حفاظت محیط زیست	نتایج حاصله

لازم به ذکر است که در برخی موارد ، سطح حفاظتی بخش یا بخش هایی از پارک تنزل داده شده و واگذار می گردد .

۳- بررسی و اظهار نظر در خصوص برنامه های تدوین شده سازمان برای احیا و بازسازی پارک های ملی آسیب دیده ناشی از عوامل مخرب در قالب مولفه های ذیل:

- کارایی برنامه های اجرایی

- اثربخشی برنامه ها در خصوص دستیابی به اهداف تعیین شده

- صرفه اقتصادی در اجرای برنامه های مذکور

۴- بررسی و اظهار نظر درخصوص اجرایی شدن برنامه های تدوین شده و در صورت عدم اجرا، اخذ دلایل و توجیهات (نسخه ای از برنامه یا برنامه های مذکور ضمیمه گردد).

ز) سایر موارد قابل ذکر

با عنایت به نواقص احتمالی چارچوب حاضر که ناشی از تازگی مبحث رسیدگی می باشد بهتر است همکاران موضوعات مهمی که در طول رسیدگی دارای اهمیت بوده و می توان به عنوان یافته حسابرسی مطرح نمود را در این قسمت درج نمایند .

ح) واخواهی :

واخواهی احصاء شده با ذکر مستند قانونی در این قسمت ذکر شده و اقدام قانونی لازم برای ارسال به دادسرا صورت گیرد .

ط) آسیب های احصاء شده :

در بررسی های به عمل آمده ، هرگونه آسیبی وجود دارد با ذکر مصداق آورده می شود . مانند فقدان قوانین کافی مرتبط با موضوع ، ضد و نقیض بودن قوانین و مقررات ، نداشتن برنامه مدون توسط دستگاه اجرائی جهت اعمال نظارت بر موضوع مورد رسیدگی ، مبهم بودن اهداف و وظایف ، نبود ضمانت اجرائی کافی .

ی) توصیه های حسابرسی :

توصیه های لازم برای مقابله با علل و عوامل آسیب زا ، انحرافات ناشی از رسیدگی و مرتبط با موضوع و بهبود امور ارائه گردد.

ک) اصلاح امور :

هر گونه اصلاح و اقدامی که منجر به بهبود امور شده با پیوست مستندات در این قسمت احصاء شود .

پایان

با تشکر از توجه شما